

Stichting Duin- en Bollenstreek
'Hou het Bloeiend'

Postbus 185
2160 AB Lisse
E-mail: info@houhetbloeiend.nl
Telefoon: 071 525 05 48

Aan Provinciale Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Betreft: Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek.

Lisse, 31 maart 2006

Geachte statenleden,

De Stichting Hou het Bloeiend, waarin de belangrijkste marktpartijen van de Greenport Duin- en Bollenstreek zich verenigd hebben, heeft de discussie omtrent de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek kritisch gevolgd.

- In het proces van de Gebiedsuitwerking hebben wij d.m.v. eerdere brieven en een Greenport-enveloppe duidelijk gemaakt wat onze standpunten en wensen m.b.t. de Duin- en Bollenstreek zijn.
- Wij hebben op 10 maart jl. aan het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een aantal kritische kanttekeningen over de Gebiedsuitwerking gestuurd. Onze opmerkingen sloten grotendeels aan bij de kritiek van de Regio Holland Rijnland.
- Uit de door GS op 14 maart jl. vastgestelde concept-rapportage Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek blijkt dat daar, tot onze teleurstelling, geen rekening mee gehouden is.

Nu de Provincie Zuid-Holland op het punt staat om de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek vast te stellen, willen wij u meegeven dat wij ernstige bedenkingen hebben tegen de keuzes die daarin gemaakt worden.

Greenport-analyse

Het Platform Greenport Duin- en Bollenstreek en de Stichting Hou het Bloeiend hebben zeer recent het rapport 'Greenport Duin- en Bollenstreek – Analyse en Uitvoeringsprogramma' gepresenteerd. Deze Greenport-analyse, die samen met de Regio Holland Rijnland en de provincie Zuid-Holland is opgesteld, is op 14 februari 2006 aangeboden aan de Commissaris van de Koningin, de heer J. Franssen. Daaruit blijkt het volgende:

- Voor de Greenport Duin- en Bollenstreek is een **duurzame herstructurering** nodig om deze optimaal te ontwikkelen. Hou het Bloeiend ziet daar mogelijkheden voor.
- De herschikking van de drie economische clusters in de Greenport (bollen, bloemen en toerisme) én de kwaliteitsverbetering van het landschap vragen om een integraal ontwikkelingsplan.
- De aan dit plan ten grondslag liggende **structuurvisie Holland Rijnland** wordt op dit moment opgesteld door de regio Holland Rijnland, in samenwerking met Hou het Bloeiend.
- Het **integraal ontwikkelingsplan** zal o.i. in nauwe samenwerking met de provincie tot stand dienen te komen. Uit dit integraal ontwikkelingsplan zal de ontwikkelings-dynamiek van de Greenport naar voren komen. Mocht hieruit blijken dat extra woningbouw mogelijk is, dan dient deze woningbouw in ieder geval hand in hand te gaan met investeringen in **bereikbaarheid** door verbetering van de infrastructuur.
- Bovendien dienen de te bouwen woningen bij te dragen aan een op te richten **regionaal ontwikkelingsfonds**, waarmee de doelstellingen van het Pact en Offensief van Teylingen gefinancierd kunnen worden.

De Stichting Hou het Bloeiend en het Platform Greenport Duin- en Bollenstreek blijven onverminderd vasthouden aan het standpunt dat **de ontwikkelingsmogelijkheden van de Greenport Duin- en Bollenstreek niet mogen worden aangetast.**

Dit betekent:

- geen reductie van het bollenareaal en alleen compensatie van bollengrond indien kwalitatief gelijkwaardig;
- voldoende (reeds afgesproken) ruimte voor glastuinbouw (geconcentreerd op de locaties Kloosterschuur / Trappenberg, Zijlhoek / De Woerd en Rooversbroekpolder);
- geen verdere aantasting van het open karakter van het landschap;
- voldoende ruimte voor de bloembollenhandelsbedrijven en het overig bedrijfsleven.

Woningbouwlocaties aanwijzen prematuur

Wij werken momenteel intensief aan de totstandkoming van de Greenport Duin- en Bollenstreek conform het Greenport-beleid van het Kabinet dat is vastgelegd in de Nota Ruimte. Bovendien werken wij intensief mee aan de totstandkoming van de Structuurvisie Holland Rijnland, waarin de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de Greenport bepaald worden. Pas als de herstructurering van de Greenport Duin- en Bollenstreek ruimtelijk bepaald is, kan de vraag worden beantwoord of, en zo ja hoeveel en waar, extra woningbouw in de Bollenstreek mogelijk is.

Daarnaast speelt in 2006 de evaluatie van de 20ke-zonering van Schiphol. De uitkomst daarvan is nu onbekend, maar zal zowel voor de Haarlemmermeer als voor de Duin- en Bollenstreek consequenties hebben.

Aanwijzing van deze locaties in de Gebiedsuitwerking is wat Hou het Bloeiend betreft dus volstrekt prematuur en kan thans ook onmogelijk onze instemming hebben.

Uitleglocaties op bollengrond

In de concept-rapportage Gebiedsuitwerking zijn in de periode 2010-2030 in totaal 9.300 woningen in de Duin- en Bollenstreek gepland, waarvan 6.000 woningen binnen de rode contouren. Deze woningen zijn onderdeel van het totale woningbouwprogramma in Holland Rijnland van 33.000 woningen, dat bedoeld is om te voorzien in de eigen woningbehoefte van de regio. Daarnaast staan 3.300 woningen buiten de rode contouren gepland, waarvan 1.500 in Hillegom, 600 in Noordwijk, 600 in Noordwijkerhout, 500 in het Offensief van Teylingen en 100 op de landgoederen. Hierover willen wij het volgende opmerken:

- Vrijwel al deze **uitleglocaties liggen op hoogwaardige bollengrond**, die momenteel in gebruik is voor de bloembollenteelt en andere functies in de Greenport. Dat geldt in hoge mate voor de stationslocatie Hillegom en de Bronsgeest in Noordwijk, die op eersteklas hyacintengrond liggen. Rondom een eventueel nieuw te bouwen station in **Noordwijkerhout** is de grond over het algemeen kwalitatief gezien minder geschikt voor hyacintenteelt.
- De genoemde aantallen passen eerder bij een stedelijke omgeving dan bij de huidige woningdichtheid in de Duin- en Bollenstreek. De bouw van 1500 woningen bij **Hillegom** zal, bij een gemiddelde woningdichtheid van 30 woningen per hectare, zo'n 50 hectare bollengrond vergen. Aangezien de locatie Zanderij ca. 35 hectare groot is, wordt kennelijk in veel hogere dichtheden gebouwd, óf wordt meer bollengrond bebouwd dan wordt voorgespiegeld. De rood gekleurde bouwlocaties op de kaartjes in het rapport Gebiedsuitwerking zijn wat dat betreft misleidend.
- **Bronsgeest-Noord** is een open en landschappelijk waardevol gebied met prima bollengrond, waarvan tien jaar geleden al duidelijk was dat bebouwing ervan in strijd is met het Pact van Teylingen. Hou het Bloeiend blijft zich dan ook verzetten tegen de bebouwing van Bronsgeest-Noord.
- Daarnaast zal ook woningbouw op de **Offensief-locaties**, bedoeld ter financiering van modules, en de aanleg van natuur en recreatievoorzieningen daar ten koste gaan van

bollengrond en andere Greenport-functies, zoals bollenkwekerijen en bollenhandels- en exportbedrijven. De herstructurering bedrijventerrein Delfweg en aanleg golfbaan daar kosten alleen al 44 hectare bollengrond!

- Daarom is de alternatieve oplossing van de regio Holland Rijnland, om in ruil voor Noordwijkerhout dan 800 woningen op Offensief-modules te bouwen, evenmin wenselijk.
- Tenslotte is het niet zeker of alle 4.000 woningen, die na 2020 in het eigen woningbouwprogramma van Holland Rijnland staan, ook werkelijk binnen de rode contour kunnen worden gebouwd. Holland Rijnland houdt er rekening mee dat voor 2.000 van deze woningen voor de eigen woningbehoefte, alsnog uitleglocaties moeten worden aangesproken.

Compensatie bollengrond onmogelijk

Wij waarderen het dat in de Gebiedsuitwerking wordt uitgegaan van het behoud van 2.625 hectare bollengrond als minimumareaal voor de Duin- en Bollenstreek. In het rapport "Bollen, gras en glas in de Bollenstreek" van de Grontmij wordt overigens uitgegaan van 2.778 hectare bollenareaal benodigd voor de hyacintenteelt!

In de Gebiedsuitwerking wordt voorgesteld de circa 225 hectare bollengrond die verloren zou gaan door de verstedelijking, te compenseren door uitplaatsing van verspreid liggend gespecialiseerd glas en door het omspuiten van grasland. Wij kunnen echter alleen akkoord gaan met een kwalitatief gelijkwaardige vervanging van bollengronden.

In het rapport van de Grontmij, waarop de keuzes in de Gebiedsuitwerking zijn gebaseerd, wordt geconcludeerd dat compensatie van bollengrond op de graslanden mogelijk is. Hierbij is echter alleen gekeken naar de planologische mogelijkheden en niet naar de bodemkundige en teelttechnische aspecten.

Wij hebben daarom nader onderzoek gedaan naar deze aspecten van de compensatie van bollengronden. Daarbij is aangetoond dat niet elke hectare bollengrond ook die kwaliteiten heeft om te kunnen dienen als goede teeltgrond voor hyacinten. Omgespotten weiland heeft die kwaliteiten vaak niet en zal veelal ongeschikt zijn voor de teelt van hyacinten.

Compensatie van ca. 100 hectare hyacintengronden in Hillegom en Noordwijk is daarom zowel kwalitatief als kwantitatief onmogelijk.

Het is wel mogelijk een aantal andere locaties in de streek aan te wijzen waar woningbouw op de graslanden of op de kwalitatief mindere bollengrond mogelijk is. Voor zover daardoor lagere kwaliteit bollengrond aan het areaal wordt onttrokken, kan compensatie daarvan eveneens plaatsvinden in de graslanden. Het noemen van locaties lijkt ons in verband met mogelijke ongewenste grondspeculaties echter niet verstandig.

Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij u naar ons rapport 'Compensatiemogelijkheden bloembollenareaal Duin- en Bollenstreek' (zie bijlage).

Bloembollenstreek als landschap

De Bloembollenstreek vormt een geografische eenheid, die vanouds loopt van Wassenaar tot het Noordzeekanaal. De kern daarvan wordt nu gevormd door het gebied dat zich uitstrekt van Noordwijk tot Vogelenzang en Heemstede.

Als compensatie van bollenareaal op de graslanden ten zuiden van Lisse al mogelijk zou zijn, verschuift de Bollenstreek hierdoor 5 tot 10 kilometer naar het zuiden. Bovendien drijft de woningbouw die in de Gebiedsuitwerking wordt voorgesteld, een stedelijke wig in de Zuid-Hollandse Bollenstreek en sluit die de Bollenstreek bovendien af van de bollenteelt bij Vogelenzang, die daar geografisch en economisch toe behoort. Hierdoor vormt de Bollenstreek dan geen aaneengesloten gebied meer. Uit economisch en agrarisch, maar ook uit toeristisch, cultuurhistorisch en landschappelijk oogpunt is dit een ongewenste situatie.

Glastuinbouw

In de Gebiedsuitwerking Haarlemmer-Bollenstreek wordt terecht gesteld dat behoud en ontwikkeling van de glastuinbouw van groot belang is voor het bollencomplex als geheel. De drie aanwezige glascomplexen Trappenberg-Kloosterschuur in Rijnsburg, Rooversbroekpolder in Lisse en Zijlhoek - De Woerd in Valkenburg moeten behouden blijven, geherstructureerd en/of uitgebreid worden, om aan alle ruimtevragen in het gebied te kunnen voldoen. De in de gebiedsuitwerking genoemde woningbouw aan de oostkant van Lisserbroek (in de Lisserbroekpolder) zal ten koste gaan van glastuinbouw. Voor de daar gevestigde glastuinbouwbedrijven dient vervangende ruimte gevonden worden. Deze ruimtebehoefte is nog niet meegenomen in de Gebiedsuitwerking.

Daarnaast missen wij de afspraak dat Kloosterschuur een extra 10 ha mag uitbreiden, ten behoeve van de opvang van verspreid liggend gespecialiseerd glas (conform Pact van Teylingen). Deze uitbreiding wordt in de Gebiedsuitwerking te vrijblijvend beschreven. Tot slot zou het gebied Zijlhoek-De Woerd door middel van gedeeltelijke herstructurering en beperkte uitbreiding als extra opvanglocatie kunnen dienen.

Vitaliteit Greenport

Het Kabinet heeft in de Nota Ruimte de regio aangewezen als Greenport. Het Rijksbeleid is erop gericht de ruimtelijke ontwikkeling af te stemmen op het ontwikkelen van de greenports op de lange termijn. In onze visie 'Greenport Duin- en Bollenstreek – analyse en uitvoeringsagenda' wordt hieraan concreet uitvoering gegeven. Daarbij staat een ruimtelijke herstructurering van de Duin- en Bollenstreek, die aansluit bij de doelstellingen uit het Pact en Offensief van Teylingen, centraal.

Graag willen wij, samen met de Regio Holland Rijnland en de provincie Zuid-Holland, komen tot een integraal ontwikkelingsplan en een versnelde aanpak van de herstructurering van het ruimtegebruik in de Duin- en Bollenstreek.

Daarmee kan een duurzame economische groei én verbetering van de landschappelijke kwaliteit bereikt worden, waarmee wij de vitaliteit Greenport Duin- en Bollenstreek kunnen versterken, conform het Greenport-beleid uit de Nota Ruimte.

Wij verzoeken u om met ons standpunt rekening te houden bij de verdere besluitvorming over de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek.

Met vriendelijke groet,

Stichting Duin- en Bollenstreek Hou het Bloeiend
Platform Greenport Duin- en Bollenstreek

F. Jonkman
voorzitter

cc. GS van Zuid-Holland en Noord-Holland en de Regio Holland Rijnland

Bijlage:

Rapport 'Compensatiemogelijkheden bloembollenareaal Duin- en Bollenstreek'
(St. Hou het Bloeiend/ Greenport Duin- en Bollenstreek, maart 2006)